

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. FRANCISY LAJOS.

Társzerkesztő:

Dr. KASZALA JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 13 sz.

Hirdetések árai: Egy három hasábos petit sor ára 16 fill. Többszöri közlésnél árkedvezmény. ::

Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fillér.

Látszat és valóság.

Nyitra, febr. 2.

A vallás- és közoktatásügyi miniszternek a tanítók fizetésének rendezéséről szóló javaslataiban látszólag jelentékeny, de a valóság szerint nagyon jelentéktelen lépés történt annak a jogos és méltányos egyenlőségnek a megvalósítása felé, melynek az állami és nem állami tanítók között a javadalmazás tekintetében már régen létre kellett volna jönnie.

A szoros értelemben vett *fizetésre* nézve a két kategoria most már meglehetősen közel fog állani egymáshoz. A kezdő (1200 kor.) és a legmagasabb (3200 kor.) fizetés, úgyszintén az egyes fizetési osztályokban és fokozatokban megállapított fizetések az állami és nem állami tanítókra nézve teljesen ugyanazok, csak az *előléptetés* kedvezőtlenebb a nem állami tanítókra nézve, a mennyiben ezek a III. fizetési osztály egy-egy fokozatában 5—5 évet kénytelenek tölteni, holott az államiak szolgálati ideje minden fizetési osztály egy-egy fokozatában 4—4 évben lett megállapítva. A nem állami tanítók tehát három évvel később jutnak a magasabb fizetési

osztályba és így a legmagasabb fizetéshez is.

Ezt az egyedüli különbséget, mely a fizetés emelkedése tekintetében az állami és nem állami tanítók között ezen javaslatnak törvényerőre való emelkedése után még fenn fog állani, azzal okolja meg a miniszter, hogy ő a szolgálati időnek illetően való megállapításánál szem előtt tartotta az iskolafentartók anyagi helyzetét.

Ez a megokolás azonban nem állhat meg. Mert vagy képes a nem állami iskolafentartó az ő intézetének tanítóit a törvényben megállapított mérvben fizetni és akkor a jog és méltányosság a mellett szól, hogy tényleg fizesse, javadalmazza őket abban a mérvben; vagy nem képes és akkor az állam úgy is segíyezi az iskolafentartót. Most már tehát csak arról lehet szó, hogy az állam ezt a segíyezést olyan arányúvá tegye, hogy általa a nem állami tanítók előléptetése az államiakéval teljesen egyenlővé váljék. Ez már nem háritana olyan nagy terhet az állami háztartásra, melynek jövedelméhez első sorban a nem állami iskolafentartók — s ezek között első

helyen a kath. egyházat kell említenünk — óriási adóösszegekkel járulnak.

Az előléptetési fokozatokban nyilvánuló különbségen kívül van a miniszter javaslataiban még egy másik megkülönböztetés is, mely már sokkal súlyosabban érinti a nem állami tanítókat. Ez az évi *lakáspénz* jut kifejezésre.

Az állami tanítók lakáspénze a fizetési osztályok szerint emelkedik. Így például a kezdő javadalmazású állami tanítók lakáspénze a II. lakbérosztályban — ide van sorozva Nyitra is — 540 korona, a mely fokozatosan emelkedik s az első fizetési osztályban eléri a 900 koronát. A VII. lakbérosztályban 240 koronáról 400 kor.-ig megy fel. Vagyis a kezdő javadalmazású tanító lakáspénze a három fizetési osztályba való előlépés szerint háromszor emelkedik s ez az emelkedés még a legutolsó lakbérosztályban is a legmagasabb összegig 160 koronát tesz ki, a magasabb lakbérosztályokban 300—400 koronára rúg.

A nem állami tanítók lakáspénze *nem emelkedik*, hanem az egész szolgálati idő tartamára változatlan ösz-

„A NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCAJA.

Álmod.

*Ne mondd el senkinek sem álmod,
Álmodtál bármily édeset
Te oly édesnek, szépnek látod,
Más talán érte kinevet.*

*Órizzé titkát szived félve
S nappal is róla álmodozz:
Lelked bármily csapás is érte,
Pár percre boldogságot hoz.*

t. Fabricius Endre.

A szabadságharc apró emlékei.

Irta: **Farkas Emőd.**

I.

A kis Napoleon.

Görgeit sokan „kis Napoleon”-nak nevezték a honvédseregben. Komárom alatt Pap Gyurka, a színészből lett tüzér derekasan puffogtatta a rőpentyűket.

— Hadd táncoljon a német! — morgogta magában.

Egyszerre három tisztt bukkant fel közlükbe. Mind a három lóháton. Az egyik magas, szőke, szemüveges, kopott atillában,

viaszkosvásznon esákóban. Valami katonaoorvosnak látszott.

Messzelátón nézegette a szőlős domboldalt, majd Pap Gyurkákhoz fordult s halkán rászólt:

— Tüzet szüntess!

Pap Gyurka nem tudta, hogy kiesoda, nagyon szeretett volna már tüzmester lenni, méregbe jött, hogy ez az idegen tiszt a tűz beszüntetését parancsolja. Nem akart engedelmeskedni s mérgesen rászólt az ismeretlenre:

— Kiesoda maga, hogy olyan vékony hangon parancsolgat nekünk, mint valami osztrák kadét-urfi?

— A kis Napoleon!

Pap Gyurka erre ijedten tisztelgett, Görgei mosolyogva szalutált s elvágtatott.

Teremtuesese, azt hittem, valami tudós ángliusz! — kiáltott utána Pap Gyurka.

II.

Ez meg is fog történni.

Az elmaradozókat szigoruan büntette Görgei. A botbüntetést ugyan eltörölte a képviselőház, de biz ő megbotoztatta az elmaradozókat, hogy fegyelemhez szoktassa a katonákat.

Gergelyi János őrnagy, a 10-ik honvéd-

zászlóalj parancsnoka, szintén megbotoztatott egy jogászból lett honvédet, a miért elmaradt a zászlóaljtól.

Erre a vitézek felzúdultak és testületileg tiltakoztak a botozás ellen. Gergelyi őrnagy erről jelentést tett Görgeinek.

A vezér a makaeszködő zászlóaljat felállította Selmezbánya piacán s megkérdezte tőlük, hogy ki volt-e háromszor hirdelve, hogy az elmaradozókat botbüntetést kapnak?

A zászlóalj egyhangulag felelte:

— Igen!

De rögtön kilépett a sorból egy uri ifju s így szólt:

— Tábarnok úr, mi művelt emberek vagyunk s nem parasztok. Hazaszeretettből álltunk be közhonvédeknek s a kormány határozottan megígérte nekünk, hogy művelt emberekhez illően fog velünk bánni. Ránk nézve lealázó a botbüntetés, közlünk tehát senkit se szabad megbotozni.

— Ez itéletnél előbb való a katonai fegyelem, melytől a hadsereg fennmaradása és a haza sorsa függ, — válaszolta Görgei.

Az ifju erre izgatottan kiáltotta:

— Inkább lőjenek főbe, de én megbotoztatni nem hagyom magam.

szegben van megállapítva. Hogy konkrét esetet vegyünk, a nyitrai nem állami tanítók pályájok kezdetén 540 korona évi lakáspénzre tarthatnak igényt, épp úgy mint az összes kezdő javadalmazású állami tanítók, a kik a II. lakbérosztályba sorozott városokban laknak. De míg az ilyen állomáshelyeken lakó állami tanítók lakáspénze a fizetési osztályok szerint, tehát 12 év múlva 720 koronára, újabb 12 év múlva 810 kor.-ra és ismét 12 év múlva 900 koronára emelkedik, addig a nyitrai nem állami tanítók 20, 30 és 40 év múlva is csak a pályájok kezdetén nekik megállapított 540 korona lakáspénzt igényelhetik.

Feltűnő, hogy a miniszter, a ki a javaslat indokolásában súlyt fektet arra, hogy az állami és nem állami tanítók fizetése között ezidő szerint létező eltérésnek az elenyésztetésére, mint javaslatának egyik jelentékeny eredményére, nyomatékkal rámutasson, egy szóval sem említi a lakáspénznél jelentkező nagy mérvű különbséget. Pedig ez a lakáspénzbeli különbség fogja okozni azt, hogy egy állami és nem állami tanító között, a kik teyűk fel mind a ketten valamely a II. lakbérosztályba sorozott városban laknak és a kik egy időben kezdték meg a szolgálatot, működésük 7-ik évében 380 korona eltérés fog mutatkozni. Anynyival lesz kisebb a nem állami tanítónak a javadalmazása. Működésük 31-ik évében pedig ez az eltérés már 660 koronára szökik fel.

Megnyugtatósnak szánta a miniszter azt a megállapítást, melyet javaslatának indokolásában külön is kiemelni jónak látott, hogy az a tanító, a ki 40 évet szolgál, ezen idő alatt a jelenlegi fizetés mellett 62,500

koronát, a javaslat szerint pedig a férfi tanító 84,400 K-t, a nő tanító 70,800 K-t élvez. A tanító egy évi fizetésének átlaga a jelenlegi illetmények mellett 1562 K., a javaslat szerint 2110 K.

Nem tagadhatja senki sem, hogy ez a javaslat haladást jelez a tanítói fizetésrendezés terén és mint már megjegyeztük a két nagy tanítói kategória között a minimumra esőkenti a fizetésbeli különbséget. Ennek az intézkedésnek az értékét azonban úgyszólván teljesen megsemmisíti a lakáspénznél megállapított differencia.

Ennélfogva a nem állami tanítók azon jogos és méltányos kívánalmainak, hogy ők javadalmazás tekintetében is az állami tanítókkal egyenlő bánásmódban részesüljenek, ez a javaslat nem tesz eleget. Ezt annál inkább kell sajnálnunk, mert a javaslatnak ez a hibája lesz a főoka annak, amiért a tanítói fizetésrendezési mozgalmak még ezután sem fognak nyugvópontozá érni.

Tömegsztrájk — tömegnyomor.

A magyarországi socialdemokrata munkásság január hó 26-án rendezett közgyűlésén kimondta a tömegsztrájkot arra az esetre, ha a kormány a választójogi javaslatot vissza nem vonja, vagy az általános, egyenlő és titkos szavazati jog elvei szerint nem módosítja.

A belga socialdemokraciá képviselője, a ki szintén jelen volt a közgyűlésen, figyelmeztette a magyarországi szervezett munkásság vezetőit, hogy az ő hazájában Belgiumban a tömegsztrájk még egyszer sem sikerült, így tehát nincs kilátás arra, hogy ezzel a fegyverrel egyáltalán sikert lehetne aratni.

A magyarországi munkások vezetősége nem vette tekintetbe ezt a figyelmeztetést, hanem ragaszkodott a tömegsztrájk kimódásához, a mivel egy erősen kétélű fegyverhez nyúlt.

Igaza van annak a belga socialdemokratának, hogy a tömegsztrájk Belgiumban — és másutt sem — sikert nem eredményezett. És

vénasszonyok vagytok. Parancsolni szerettek, de engedelmeskedni nem. Éltetni a hazát tudjátok, de meghalni érte nem. Szégyeljétek magatokat! Féltőbb! Indulj!

És a zászlóalj szépen megfordult és szó nélkül végignézte bajtársa kivégzését.

Kegyetlen ítélet volt, de hatott; nem adott többé okot a 10-ik zászlóalj botbüntetésére.

III.

A meghódított vármegye.

Mikor Görgei Léva felé tartott, Hont-megye császári biztosai ellillantak.

Április 12 én aztán két deli huszár vágatott be Ipolyságra, leszedették a fekete-sárga zászlókat és mindenhová nemzetiszínű zászlót tüzetek.

Majd berobogtak a megyeházára s nagy kardesörtetés és sarkantyupengés közt beállítottak Bolgár Gábor alispánhoz.

— Bizonyítványt kérünk, tekintetes uram, — mondták a huszárok.

— Bizonyítványt? Miről? — álmélkodott az alispán.

— Miről? Hát arról, hogy elfoglaltuk a vármegyét.

Az alispán jóízűen mosolygott a huszár-

ha hozzá tette volna, hogy minél kirívóbb sikertelenség kísérte nyomon a tömegsztrájkot, annál nagyobb tömegnyomort idézett elő ez a mozgalom, azzal is igazat mondott volna.

A jelenlegi nehéz gazdasági viszonyok között a szegényebb néposztályok háztartásában minden fillérnek van értéke. Ha most már napokra, vagy talán hetekre terjedő kereset-hiány áll be ezeknél az osztályoknál, annak súlya alatt még a legmesszebb menő támogatás mellett is olyan nyomor nehezedik száz- és százazrek tűzhelyeire, a melynek következményeit hosszú idő alatt is nehéz lesz eltüntetni.

És ezt egy olyan célért idézik elő, melyet sztrájk nélkül is el lehet érni, vagy helyesebben, melyet csak sztrájk nélkül, csak rendes harcok fegyverekkel lehet elérni.

Amennyiben ugyanis manap a demokratikus jellegű választójog terén egy lépést előre lehet tenni, az másban nem állhat, mint a kormány által benyújtott javaslat megbuktatásában és egy olyan választójogi törvény megalkotásában, mely lényegre nézve azonos lenne az ellenzék által kidolgozott tervezettel. Ez pedig biztos sikert ígérő vállalkozás. A kormány javaslatából nem lesz törvény, vagy ha mégis keresztülhajtják azt az ellenzék részvétele nélkül, egészen bizonyos, hogy azt a legrövidebb időn belül lényegesen módosítani lesznek kénytelenek.

A kormány javaslata a polgárság óriási nagy többségének nem kell. Ez annyit jelent, hogy ezt a javaslatot nem is lehet törvény alakjában életbeléptetni, mert a nyugtalanságnak, belső állapotaink teljes feldúlásának meg nem szűnő folyamatát vonná maga után. Nincs ember, ha még oly erősakos is, a ki ezért a felelősséget magára venni merészelné.

Felesleges ennélfogva a tömegsztrájk kétélű fegyverével erőltetni a viszonyok alakulását a kormányjavaslat megbuktatására. Be fog az következni a nélkül is, annak az alkotmányos ellenszegülésnek a súlyánál fogva, melyet a polgárság ezen javaslat ellen kifejt. S a mi a politikai életben felesleges, az ha egyébként még káros következményekkel is jár, mindig veszélyes is.

A katonakötelesek nősülési engedélye. A honvédelmi miniszter a véderőről szóló 1912. évi XXX. törvényekben kapott törvényes felhatalmazás alapján, az állítási kötelezettségüknek még eleget nem tett férfiak

furfangon s annak rendje módja szerint kiállította nekik a nagy pöcsétes bizonyítványt, hogy a mai napon elfoglalták a vármegyét.

A huszárok zsebre gyűrték az írást s oly büszkén vágattak tovább a meghódított vármegyében, mintha legalább is egy osztrák brigádöt vertek volna széjjel.

No de igazuk is volt, mert attól fogva magyar kormánybiztos, Boronkay Lajos parancsolt a vármegyében.

Sziporkák.

A levél.

A postás kisasszony: Szivesen megírom a levelet a fiának Amerikába, Dibor néni: de úgy tudom, hogy maga is tud írni!

Dibor szüle: Tudok, tudok, lelköm kisasszonykám, de csak úgy a közelibe! Má' ollan messzi földre bizony nem tudok...

Alaptalan kérdés.

Orvos: Asszonyom, őszintén megmondom, a férje tifusz-gyanus. Valószínű, hogy valami fertőzött vizet ivott valahol.

— Hát van annak három év múlva s hatása?

Görgei e kijelentésben nyílt ellenszegülést látott s így szólt:

— Ez meg is fog történni, az ön akarata szerint.

Majd Gergelyihez fordult:

— Őrnagy úr, intézkedjék, hogy ez az ember elkészüljön a halálra.

Az egész zászlóalj néma volt, mint a sir. Csak a homlokokra ült ki az izgalom verejtéke. Görgei ellépett előttük és szálására ment.

Csakhamar odavágtat Gergelyi őrnagy s jelenté, hogy az egész zászlóalj fellázadt a szigorú ítélet ellen. Ajánlja, hogy fegyverezzék le a zászlóaljat.

— Két század gránátost állítson elibük; ezek vegyék körül azt a hat lövést is, a kik az ítéletet végrehajtják.

Majd ismét lóra pattant s a harevonlaban felállított zászlóalj elé vágatott. Ellenség előtt álltak és minden honvéd fegyvere töltve volt.

A zajongás rögtön megszűnt, a mint a zászlóalj Görgeit megpillantotta. Lépésben lovagolt előttük, keményen a szemükbe nézett és harsány hangon kiáltotta:

— Hát katonák vagytok ti? Urfiak és

nősülésére vonatkozó tilalmat 1913. évi február 1-től kezdődőleg újabb rendelkezésig megszüntette.

A honvédelmi miniszter rendelete csak azokra nézve bír gyakorlati értékkel, a kik bár nem tettek még eleget állítási kötelezettségüknek, mégis szabadoknak érezhetik magukat, mert biztosan tudják, hogy akár a törvényben megállapított kivételek alapján, akár valamely fizikai ok következtében nem fognak besoroztatni. És értékkel bírhat ez a rendelet még azokra nézve is, a kiknek jogos igényök van önkéntesi kedvezményre.

Ellenben a sor alatt álló és a besoroztatás lehetősége, vagy éppen valószínűségének kitett, magasabb iskolákat nem végzett fiatalok csakúgy nem fog házasodhatni a míg a sor alól ki nem kerül, ezután sem, mint a hogy eddig sem házasodhatott.

A még nem sorozott legénység tehát febr. 1-től szabadon nősülhetne, ha nem volna az a valami, a mi miatt még sem nősülhet szabadon, vagyis a — sorozás.

A keresztény gyermekvédelem.

Keményfy Dániel, a keresztény szeretet országos gyermekvédő műve szerzőjének a nyitrai katolikus körben tartott előadásából.

A gyermekvédelem szüksége.

Minél nagyobb arányokban özönlik az ország népessége a városok gyáraiba és iparos telepeire, annál nagyobb évről-évre a züllés veszélyének kitett és tényleg züllésnek indult gyermekek száma.

Szabad-e az ilyen gyermekeket magukra hagyni, szabad-e őket sorsuknak átengedni? Vissza kell-e riadni a nagy munkától, mely az ilyen gyermekek megmentésével az államra, az egyházra s a társadalomra vár?

Fel kell ismernünk, hogy ha magára hagyjuk az ilyen gyermeket, abból a társadalomra nézve, nagy veszedelem származik, melyet elhárítani kötelességünk. A züllésnek indult s magukra hagyott gyermekekből, ha felnőnek, lesznek a társadalmi rend legveszedelmesebb felforgatói, a vallást, hazát és becsületet nélkülöző anarchikus elemek. Ha már gyermekkorban látatja az a züllésnek indult gyermek az ő romlott egyéniségét, akkor az fokozottabb mértékben fog rajta kitérni, ha átlépi az ifjúság korát. Amilyen a gyökér, olyan a hajtás. Ennek megmondolása rávezeti a gyermekvédelem mai tényezőit azon rendszer meghonosítására, hogy ne csak 15, hanem 18 éves korhatárig legyenek a gondozottak a gyermekvédő szervek felügyelete s nevelő hatása alatt.

Éppen ezért saját érdeke, saját jövő haladása érdekében kell a társadalomnak kezébe venni s mindenkinek támogatni olyan intézményt, amely amig egyrésztől megóvjá, vagy legalább is segít elhárítani a felforgatás veszedelmét, másrészt megmenti az elhagyott, a romlás lejtőjére jutott s a büneselkmény elkövetésére hajlandó gyermeket a végromlástól, hogy azok azután vallásos, becsületes s munkaszerető munkásemberek, a polgári társadalomnak ne ellenségei, hanem hasznos tagjai legyenek. Elég baj ugyanis, hogy a társadalom sok tekintetben hibás berendezkedése, laza erkölcsi s vallási felfogása volt bizonyos tekintetben elősegítője a gyermekvilág eme sülyedésének, a munkásosztálynak sok helyen történő kizsárolása okozza, hogy a társadalom is hibás az állapotokért. Kétszeres kötelessége tehát a gyermekvédelem felkarolásával jóvá tenni hibáját s enyhíteni a gyermekrontásnak nemzeti veszedelmét.

A gyermekvédelem és a vallásos nevelés.

A züllésnek indult nagy gyermeksergek azonban nemesak jótékonyagra, hanem

gyökeres, egyéniségét s jellemét átalakító intézményre van szüksége. Nem elég a tettet orvosolni, az értelmet tudásra tanítani, hanem az erkölcsi hajótöröttségéből is ki kell azt a gyermeket szabadítani.

Már az újabb *kriminológia* is azt vallja irányítóul, hogy nem büntetni kell a fiatalok bűnösét, hanem *javitani*, nem lakoltatni a bűntettért, hanem megakadályozni a bűnözésre való további hajlandóságot. Számolni kell ugyanis a kriminalitásnak tényezőivel. Hisz a büntett elkövetésének oka sok züllésnek indult gyermeknél az átöröklésben, vagyis terhelttségben, az organizmusban, szerzett tulajdonságai- ban, a jellemben vagy az ugynevezett milióban rejlik. Azért a züllők vagy züllésre hajló gyermekeknek s fiatalok bűnösöknek a *nevelés s oktatás* által a jellem *átalakítása* a fődolog s ha ezen kívül ki van mentve a bűnre vivő környezetből, a legtöbb esetben (100 esetből 80—90 esetben), a gondozott gyermek megjavul s megmenthető lesz.

Ám ha a gyermekvédelemnek ezt a feladatát elismerjük, akkor egyben azt is kell ismerni, hogy annak a gyermeknek egyéniségére bűnöző hajlandóságára gyökeres gyógyítást alakító hatást első sorban a *keresztény vallásos neveléssel* tudunk biztosítani. Ezzel lehet egyrészt keresztül vinni a pártfogoltak *lelki átalakítását*, másrészt ezzel lehet eléje állítani az ember rendeltetését s végső célját, az üdvösség keresésében. Röviden: a *lelki energiát* az életküzdő elviselésére s a természetfölötti cél elérésére.

Egy börtöntemplom szószékének vörös terítőjén ezen aranybetűs felirat ragyog: „Ime én megkeresem az elveszítettet.“ Igen m. t. közönség, nem a pompás menhelyekkel, higiénikus ellátással s berendezéssel, katonai rendszerű neveléssel az otthonokban keressük mi meg azt, amit a züllésnek indult gyermekben elveszettnek látunk, hanem a lelkét fel-emelő, a lelkét az erényeknek visszahódító keresztény vallás-erkölcsi neveléssel. Történik pedig mindez azért, mert a keresztény vallásos nevelés a gyermekvédelemben egy programpontra ismer, mely alfája s omegája a gyermekvédelemnek, t. i. a léleknek a megmentését. Amint a léleküdvösségért élünk, úgy a lelke miatt kell első sorban a gyermeket a züllés hinárjából kiragadni. A szellem diadalának a test fölött a gyermekvédelemben kardinális erőnek kell bizonyulnia. Nem pusztán a természetes szellemnek, hanem az isteninek, ami bennünk az Istennek képmása. Hisz a gyermek értékét lelke adja meg.

A gyermekvédelem katolikus jellege.

Ezen alapra helyezkedik a keresztény gyermekvédelem, midőn bebocsátást kér a gyermekmentés nagy munkájára. Tudom vannak önök között is m. t. hölgyeim s uraim, akik talán azt gondolják az én előadásom alatt, hogy ugyan miért beszélek én annyit a gyermekvédelemről, hisz van már gyermekvédelem, itt működik az *Országos Gyermekvédő Liga*, minek tehát még egy másik gyermekvédő intézmény. Ezen aggodalomra s kishitűsége röviden következő felvilágosítással s megnyugtató szolgálattal szolgálok. Igen a Liga működik s humánus működést fejt ki az állam nagyarányú támogatásával. De mint a legtöbb állami, különösen nevelési irányú intézmény a felekezetek, helyesebben a hitvallások fölött áll, felekezetközi szememben mozog, éppen azért jogosult, mint más (pl. iskolai, szövetkezeti, kulturális egyesületi) téren is, úgy a gyermekvédelem terén is a speciális katolikus jelleg s ebből folyólag az irány meghonosítása. Amint szükségünk van minden katolikus nevelési, oktatási, kulturális, közgazdasági s egyesületi intézményünkre, a katolikus világnézet meg-

őrzése s megmentése szempontjából, — éppen úgy kell gondoskodnunk arról is, hogy a katolikusnak született, de züllésnek indult gyermekeink s kiskorú bűnösök megmentessenek s így megtartassanak a társadalom, hitünk s ezzel az örök üdvösség számára.

Utóvégre a gyermek, mint a jövő társadalom individiuma körül folyik minden téren a katolikus és antikatholikus világnézet összeütközése. Mindegyik a jövőt a gyermek által kívánja biztosítani, mert hisz a gyermek maga a haza, maga az emberi nem, maga a család, saját virágjában megújulva. És ha indokolt a katolikus érvényesülés úgy a politikai, mint kulturális, közgazdasági téren, legindokoltabb a gyermek kialakításában, mert ez az alap s mindennek alulról fölfelé kell épülnie. Ez magyarázza meg a mi gyermekvédelemünk keresztény jellegét. De szükségessé teszi azt azon körülmény is, hogy az országos gyermekvédő liga, bár tisztelettel hajlunk meg nagyarányú tevékenysége előtt, mégis éppen a felekezeti közisége miatt nem érvényesíthet speciális katolikus szellemet sem rendszerében sem intézéseiben. A liga első sorban a testmegmentését nézi s a lélek kialakítása másodrangú tényező.

Tehát ugyszólván a közszükségletnek engedünk, midőn 5 évvel ezelőtt Esztergomban, a magyar katolicizmus szívében megcsináltuk a keresztény gyermekvédelmet s *Rajner Lajos* püspökkel mint alapítóval az élén, megszerveztük a *„Keresztény Szeretet Országos Gyermekvédő Műve“* egyesületet. Az alkoholtól, a szenyirodalomtól, az erkölestelen moztól, a nagyvárosi utcai élettől, az éjjeli mulatóktól s a szülői gondatlanságtól vagy terheltégtől testileg s főképp lelkileg agyoncsigázott munkás-gyermekek a kereszténységnek, a hazának, a becsületes családi életnek s tisztas polgári munkának akarjuk megmenteni, midőn érdekében a keresztény gyermekmentés zászlaját kibontottuk.

Ujdonságok.

Uj királyi tanácsos. A király *Berzeviczy* Emil pénzügyi tanácsos nyitrai pénzügyigazgatónak a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

Berzeviczy Emil három év óta áll a nyitrai pénzügyigazgatóság élén s ezen idő alatt úgy tisztviselőtársaival mint a közönséggel is igen megkedveltette magát. Jó és szorgalmas munkaerőnek, humánus főnöknek, előzékeny és udvarias hivatalvezetőnek ismerik.

A társaságban vigkedélyű ember, a nyitrai fiatalok doyenje, a ki nem tud és nem is akar megöregedni.

Kitüntetése számos barátja és tisztelőjének nagy örömet szerzett.

A tábori püspök felszentelése.

Bjelik Imre tábori vikáriust f. hó 2-án szentelt püspökké *Belopotoczku* Kálmán volt tábori püspök nagyváradi nagyprépost dr. *Fischer Colbric* Ágost kassai megyés püspök és dr. *Pfluger* József bécsi felsz. püspök segédlete mellett. A tábori lelkészek püspöki méltóságra emelt főpásztoruknak remekművű pásztorbotot adtak ajándékba.

Elöléptetés. A belügyminiszter *Toifel* István rendőrtelügyelőt a IX. fizetési osztályba léptette elő.

Kinevezés. A király *Czagány* Ferenc és *Kalinay* Gyula szolnai albirókat kir. járásbirákká nevezte ki.

A pénzügyminiszter *Schultz* Rezső pénzügyi tanácsosi címmel és jelleggel felruházott nyitrai pénzügyi titkárt, a VII. fizetési osztályba pénzügyi tanácsossá nevezte ki.

Uj körorvos. Belluson a január hó 20-án megtartott választáson körorvossá dr. *Sichtanz* Ignác terhelyi körorvost választották meg.

Áthelyezés. Péczy József érsekújvári állomásfőnökhelyettes Nagybitte-Peredmérre állomásfőnökké nevezték ki.

A m. kir. pénzügyminiszter Fallek János érsekújvári adóhivatali gyakornokot Pozsonyba helyezte át.

A Hitelbank új titkárja. A Nyitrai Hitelbank szerdán tartott igazgatósági ülésén Arpássy Aladárt az intézet tisztviselőjét, titkárnak választotta meg.

Eljegyzés. Merkader Zsuzsika, Merkader Antal helybeli szappangyáros és bornyagykereskedő bájosa leánya folyó hó 25-én tartotta eljegyzését Szabolcsy Tóth Zsigmond tart. honvédhuzárhadnagy, fűzesgyarmati (Békes megyei) földbirtokossal.

Bendessy György érsekújvári főgimn. tanár eljegyezte Drihally Marianne-t Érsekújvárról.

Perényi János nyitrai kir. trvsz. irodatiszt eljegyezte Lavota Emmus úrhölgyet Nagysurányból.

Gyermekvédelmi előadás Nyitrán. Keményfi Dániel esztergom-vizivárosi plébános, szentszéki tanácsos, a Keresztény Szeretet Országos Gyermekvédő Művének szervezője január hó 26-án Nyitrán a Kath. Körben előadást tartott a keresztény gyermekvédelemről. A felolvasót a közönségnek Jeszenszky Alajos pápai prelátnak, a kör elnöke mutatta be. Keményfi először általánosságban szólt a gyermekvédelem fontosságáról és az életből vett példákkal illusztrálta a züllés veszélyének kitett vagy züllésnek indult gyermekek szomorú testi és lelki állapotát s azokat a veszélyeket, melyek a társadalom ezen nyomorultjainak elhagyatottságából magára a társadalomra, de ezen szerencsétlenekre is háramlanak. Azután megismertette a Keresztény Szeretet Országos Gyermekvédő Művének intézményét. A nagy számú előkelő közönség a felolvasó szép és lelkes előadását zajos tetszéssel fogadta. A felolvasás előtt és után Filberger Vilmos takarékpénztári pénztáros, Sztupka Antal székesegyházi karénekes, Bokross Elemér és Bergmann Zsiga főgimn. tanulók zenedarabokat adtak elő, mélyreható interpretációval és a zenei készütségnek magas tökélyű ügyességével. — A felolvasó estén a nyitrai keresztény nőegylet is képviselve volt Csillaghy Györgyné elnöknő, dr. Gyürky Gézáné alelnöknő és az egyesületnek számos tagja által. A nővédőegyesület tagjai is szép számban jelentek meg.

A Nyitrai Keresztény Nőegylet

vasárnapi teadélutánjához széles mederben folynak a nagyszabású előkészületek. Az előjelkekből következtetve a közönség igen élénk részvétele fogja megérdemelt fényes sikert hozni a nőegyletnek mindenre kiterjedő figyelmét és fáradhatlan buzgalomát. És talán sok kis szív felesleges aggodalmát eloszlatjuk annak megemlékezésével, hogy a teadélutánon tanácsokban nem lesz hiány, amennyiben hadseregünk itt állomásozó összes fegyvernemeinek dala és tiszteletgyónás testületileg készülnek részt venni a mulatságon.

Kalazanti ünnepély. A nyitrai róm. kath. főgimnázium 1913. évi február hó 2-án (vasárnap) délután 5 órakor Kalazanti szent József a kegyes tanítóról alapítójának tiszteletére ünnepélyt rendez az intézet tornatermében. Műsor. 1. Kal szent Józsefről, írta Kersch Ferenc. Előadja az énekkar. 2. Vetített képek Kalazanti szent Józsefről. Magyarázza: Roch Gyula tanár. 3. Chor aus: „Die Schöpfung“. I. Haydn-től. Előadja a zenekar. 4. Kalazanti emlékezete; írta és szavalja: Czeizel János VIII. o. t. 5. Traumverloren. Bosnische Legende; írta: Komzák Károly. Előadja: Bergmann Zs. VI. o. t. Boczkó B. VIII. o. t., Bokross E. VIII. és Morton T. V. o. t. 6. Kalazanti emlékezete; írta: Kocsis Vince. Szavalja: Maczák Sándor VII. o. t. 7. Magyarok imája; írta Szepesi László. Szavalja: Zerdahelyi Zsiga III. o. t. 8. Ima, a „portici ném“ című dalműből; írta: Auber Ferenc. Előadja: az énekkar.

Adakozás a középiskolai internátusra. A nyitrai róm. kath. főgimnáziummal kapcsolatos középiskolai internátus létesítésére újabban adakoztak:

Id. Lelkes Zsigmond 10 kor., Prónay Sándor 5 k., Wágner Sándor (Budapest) 10 k., Szentiványi Zsigmond (Vágsellye) 2 k., Ta-

gányi Alajos kanonok (Nagyszombat) 10 k., Jeszenszky Géza (Patvarócz) 10 k., Szabados István (Ótura) 3 k., Láng Rudolf (Ótura) 2 k., Vanyó István (Ótura) 2 k., Jeszenszky István (Csejte) 10 k., Szimida Kálmán esp. plébános (Nyitra) 100 k., Szeesányi Gyula (Gázlós) 2 k., Gázlói isk. pénztár 3 k., Kmetykó Pál esp. plébános (Zobordarás) 20 k., gróf Pongrácz Adolf e. püspök (Vágújhely) 20 k., Brucker Agoston plébános (Galgóc) 10 k., dr. Francisey Lajos 100 kor. Összesen 319 kor. A kegyes adakozóknak hálás köszönetét fejezi ki a Szt. Agoston-egyesület elnöksége.

A Szt. Agoston-egyesület 30.000 koronás adományának beszámításával az eddig befolyt adományok összege: 32.729 korona.

A kereskedelmi iskola ügyében.

A nyitrai kereskedelmi iskola ügyében január 25-én délelőtt küldöttség tisztelegte Craus István főispánnal. A küldöttség vezetője, Bochor Vilmos kereskedelmi tanácsos arra kérte a főispánt, hogy vállalja el annak a deputációnak a vezetését, a melyet a nyitraiak legközelebb fognak a kultuszminiszterhez meneszteni. A főispán megígérte a kérelem teljesítését. Ugyanez a küldöttség megjelent dr. Gyürky Geyza alispánnal. Itt Arpássy Imre bankigazgató szólt hasonló értelemben.

Akinek a halála hírére költötték.

A múlt héten városzerte beszélték, hogy Bócz Antal ny. törvényszéki irodagazgató elhunyt. A hír annyira meggyökeresedett, hogy az egyik helybeli lap is közölte, megjegyezvén: „Az elhunytat óriási részvét mellett temették el.“ Örömmel konstatáljuk, hogy a hír téves. Bócz Antal ugyan nagybeteg volt, azonban már a teljes gyógyulás útján van.

Műkedvelői előadás. A nyitrai zobori állami elemi népiskola 1913. február hó 9-én a „Nyitrai Keresztény Tanítók Háza“ javára, az iskola épületben jótékony célú műkedvelői előadást rendez. Az előadás kezdete délután 4 órakor. Belépődíj 1 korona. Deákjegy 40 fill. Szinre kerül: „Az egészséges beteg“. Színmű egy felvonásban. Irta: Nagy Endre. 2. Négy élőképeport. Az élőképeket bengálitűzzel világítják meg. Az előadást Stepanó Miklós tanító rendezti.

Farsang. A nyitrai keresztény szociális egyesület 1913. évi február hó 2-án, farsang vasárnapján saját alapja javára, színelőadásal egybekötött farsangi táncmulatságot rendez.

A belépő jegy ára személyenként 1 korona. — Az egyesület rendes tagjainak és családtagjaiknak 50 fillér. A színelőadás pontban 7 1/2 órakor kezdődik. Szinre kerül: Tári Boreza, eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irta Gerő Károly. Rendező Risnyovszky János.

A nyitrai katolikus leányegyesület február hó 3-án farsang hétfőjén saját helyiségében (Piarista-utca 22.) házalapja javára táncmulatsággal egybekötött színelőadást rendez. Műsor:

1. „Dörömbösi Dani kisbíró közkiáltványai“. 2. „A pofozó masina“. Enekes bohózat 2 felvonásban. Előadás után tánc.

Az érsekújvári ciszterciári Ipartársulat február 3-án zártkörű tánevigalmat rendez az Arany Oroszlán szálló termében. A mulatság tiszta jövedelme az elaggott munkaképtelen tagok felségélyezésére fog fordíthatni.

A Trencsényi Dalegyelet hushagyó kedden, febr. 4-én este 8 órakor az Erzsébet szálló nagytermében Pihik Józsa muzsikája és a dalárda kar- és solo előadásai közepette disznótoros vacsorát rendez. Vacsora után tánc lesz. Belépő díj nines, egy teríték ára 2 K.

A nagybecsei önk. tűzoltóegylet f. február hó 1-én az olvasókör nagytermében álaros bált rendezett, melyen az ottani intelligencia nagy számban vett részt.

Esküdtbírótság Nyitrán. Rendes esküdték. Heller Vilmos bérlő Vágveese, Csifáry János földbirtokos Vágfarkasd, Fiala Teofil ny. tanító Berezd, Deitsch Gyula kereskedő Nyitra, Varga Leó földbirtokos Magyar-sók, Tardy Sándor gazdatiszt Sopornya, Greek István útmester Galgóc, Janicza József földbirtokos Vágpatta, Barta Hugó számtartó Szenice, Wohlstein Vilmos gazdatiszt Práznó, Lénárd Lajos földbirtokos Nyitra-Egerszeg, Pollák József földbirtokos Kisbélce, Szünyog Vilmos földbirtokos Alsózele, Vanke Imre gazdatiszt Tardoskéd, Bérezi Sándor bánya-felügyelő Nyitra-bánya, Hueskó Sándor földmives Vágsellye, Friedlhel Gyula kereskedő

Vágsellye, Frideczky Barna földbirtokos Kaplat, Simkó Alajos malombérlő Komját, Braun Mór kereskedő Nyitra, Bresztyenszky Benedek eséplőgép tulajd. Nyitraivánka, Mézsáros Ferenc földbirtokos Érsekújvár, Batisz László vadász Szelőcze, Bezányi Lajos közgyám Vágújhely, Berger Armin kereskedő Nyitra, Buzna Béla erdővéd Kinorány, Brogyáni Henrik háztulajdonos Nyitra, Fecht Lajos földbirtokos Érsekújvár, Vörös József földbirtokos Moesonok, Kovács Gyula gazdatiszt Moesonok. — *Helyettes Esküdték.* Neugebauer Nándor nyomdász, Pázmándy József szítakötő, Szikora István hentes, Tauszig Ignác fodrász, Stift Gyula szabó, Horváth Gyula magánzó, Jakubovics Sándor ny. tanító, Hauser Ferenc vendéglős, Rasovszky Béla fényképész, Sarlay Adám fűszerkereskedő, valamennyien Nyitráról.

Bucsubankett. Pollák Pál szakolcai betét szerkesztő bírónak Nagytapolcsányba való áthelyezése alkalmából f. hó 25-én búcsúbankett volt a városi vendéglő nagytermében, a járásbíró tisztségviselői karának s a Gvadányi kör több tagjának részvételével. Az áthelyezett bíró buzgó tagja volt a szakolcai társasletnek, mely a köri zenekarban kifejtett tevékenységének, valamint színjátszó ügyességének sokszor jó hasznát látta.

Konferenciabeszédek Galgócon.

A nagybójt folyamán a galgóci szentferencendi zárdatemplomban konferenciabeszédek lesznek. A beszédek hetenként fognak megtartatni és pedig mindig szerdán délután 5 1/2 órakor. Szónokok lesznek P. Molnár A. és P. Miltényi K. szt. ferencendi theologiai tanárok.

Halálozás. Özv. Kesseleőkeői Majthényi

Tivadarné, szül. kisapponyi Bartakovics Albertine hosszas szenvedés és a haldoklók szentégeinek felvétele után f. é. január 29-én életének 70-ik évében Nyitrán elhunyt. A boldogult földi maradványait január 31-én Nyitrán beszentelték, azután Felfalura szállították, a hol a családi sírboltban helyezték el örök nyugalomra.

Az elhunyt úrnő Bartakovics Ferenc szal-

akuszi földbirtokosnak, néhai Bartakovics Béla egri érsek testvéröccsének a leánya volt és neveltetését is Egerben nyerte az angol kisasszonyoknál, nagybátyjának, a ki Ferenc öcsését valamennyi testvére között legjobban kedvelte, személyes felügyelete alatt. Halálát gyászolják leányai: Majthényi Adrienne, férj. Gyürky Geyzáné és Majthényi Leona, ezenkívül kiterjedt rokonság.

Turchányi Mátyás t. kanonok, nyug. kom-

játhi plébános életének 92-ik évében Nyitrán meghalt. A boldogult hosszú lelkipáztorkodása alatt buzgó tevékenységet fejtett ki s főképp nagy súlyt fektetett az iskolaiügy előmozdítására. Öreg napjait rokonainál töltötte Nyitrán, a hol 9 évvel ezelőtt gyémánt-miséjének ünnepét ülte meg.

Kubicsek Ferenc verbói plébános életének 61. évében Verbón elhunyt.

Nyugodjanak békében!

Kitüntetett tűzoltó parancsnok.

Bellus község abból az alkalmából, hogy a király Kánszky Józsefet a község tűzoltóparancsnokát, 34 évi tűzoltói működése alatt szerzett érdemei elismerésül diszérrel tüntette ki, a kitüntetett parancsnok tiszteletére ünnepélyt rendezett. A diszérmet Baross János főszolgabíró tűzte az ünnepelt mellére, a kinek a hálás község egy arany gyűrűvel kedveskedett. Az ünnepély után bankett volt, melyen számos szép felköszöntő hangzott el.

Ifjusági hangverseny. A zsolnai áll. főreáliskola tanári testülete és ifjusága az intézet segítő egyesülete javára febr. 1-én hangversenyt rendezett. Az ének és zeneszámok között előadták az „Inkognito“ c. 1 felvonásos bohózatot.

Szabad lyceum. Január hó 23-án esütörtökön ismét egy kellemes estélye volt az érsekújvári szabad lyceumnak. Braunsteiner Janka és Adrienne úrhölgyek a kik Nyitráról jöttek el, művészi zongorajátéka volt a bevezetője az estének. Mesés technikával több klasszikus darabot adtak elő. Hatalmas taps volt a kifejezője a hallgatóság általános tetszésének. A zeneszám után Steiner Gyula városi tanácsos tartott előadást a feminizmusról igen nagy érdeklődés mellett. Előadását folytatni fogja.

Bizalmatlansági szavazat. A nagy-biesesei kerület munkapártja január hó 20-án gyűlésre jött össze, melyen bizalmatlanságot szavaztak a kerület képviselőjének dr. Baross Gyulának, a ki mint ismeretes, a kormány választójogi javaslata miatt a munkapártból kilépett. Baross annak idején az általános választójog hívének vallotta s ezzel a programmal választotta is meg magát képviselőnek. Akkor ez a program jó volt a biesesei kerület választóinak, most meg már bizalmatlanságra szolgált okot! A t. választók vagy nem voltak annak idején őszinték Baross Gyula iránt, vagy most nem alkotják a kerület többségét, hanem csak töredékét. Valószínűleg ez az utóbbi áll.

Sorozások. Az ezidei sorozások Nyitra-megyében március 1-én kezdődnek és április hó 21-ig tartanak, még pedig: A *privigyei* járásban március 1—6-ig. Elnök: dr. Szathmáry István, polgári orvos: dr. Petrikovits Kálmán. A *nyitra-sámbokrét*i járásban március 7—8-ig. Elnök: Langhammer Vince, polg. orvos: dr. Adda Viktor. A *nagytapolcsányi* járásban március 10—13-ig. Elnök: Langhammer Vince, polg. orvos: dr. Vajda Emil. A *galyózei* járásban március 15—19-ig. Elnök: Frideczky Barna, polg. orvos: dr. Arkenberg Béla. A *nyitrai* járásban március 26—31-ig. Elnök: dr. Gyürky Geyza, polg. orvos: dr. Munels Lajos. *Nyitra városban* április 1—2-án. Elnök: dr. Gyürky Geyza, polg. orvos: dr. Biring Ferenc. Az *érsekújvári* járásban április 4—9-ig. Elnök: báró Majthényi József, polg. orvos: dr. Nestlinger Miklós. *Érsekújvár városában* április 10—12-ig. Elnök: Bokross János, polg. orvos: dr. Huszár Miksa. A *vászföldi* járásban március 28-tól április 2-ig. Elnök: Langhammer Vince, polg. orvos: dr. Turchányi László. *Szokolca városában* március 26-án. Elnök: Bokross János, polg. orvos: dr. Mandelik Mihály. A *szokolcai* járásban március 27—29-ig. Elnök: Bokross János, polg. orvos: dr. Sillinger Henrik. A *szenczei* járásban március 31, április 1—3-ig. Elnök: dr. Kálmán Antal, polg. orvos: dr. Róth Miksa. A *miarvai* járásban április 5—8-ig. Elnök: Bokross János, polg. orvos: dr. Grünfeld Zsigmond. A *póstyéni* járásban április 10—16-ig. Elnök: dr. Szathmáry István, polg. orvos: dr. Vissnyovszky József. A *vágújhelyi* járásban április 18—21-ig. Elnök: Frideczky Barna, polg. orvos: Chrenóczy Nagy Béla.

Állatbiztosító szövetkezetek. Morvamogyoród és Obesztrece községekben a felvidéki kirendeltség támogatásával állatbiztosító szövetkezetek alakultak.

A multság vége. Nagy dárídót esapott e hó 25-én éjjel egy helybeli kávéházban Miskovics István nyitrai lakos egy Lokker Anna nevű leánnyal. A murinak az lett a vége, hogy erszénye eltűnt a zsebéből. Az eltűntet kinyomozását a rendőrségre bízta. Az erszény, melyben két zálogécudula is volt, mai napig sem került meg.

Élet c. szépirodalmi képes hetilap február 2. számában Krúdy Gyula folytatja Mari, a tél leánya című regényét, elbeszéléseket írtak Andor József és Török Gyula, verseket Teleky József, P. Pál Ödön és Lendvai István. Ezenkívül Sztrakoniczky Károly cikke a német áfiumról, Milotay István vasárnapi levele az új török forradalomról és Gineverné György Ilona kis tanulmánya Lloyd Georgeról, valamint a rendes kritikai rovatok egészítik ki az Élet legfrissebb számát.

Missió Kinorányban. Wohland Ignác esp. plebános, aki híveinek lelki üdvén, szívvel lélekkel fáradozik, missió tartására meghívta a Redemptorista kongregáció három tagját, akik január 18-tól—27-ig oktatták a népet. Templomunk e napokon zsúfolásig megtelt hívőkkel. Lélekemelő látvány volt a missió befejezéseül tartott, missió kereszt megáldásának körmenetje; melyben a környékről is számosan vettek részt. A résztvevők száma 4000 lehetett. Mily lelki öröme lehetett ebben a fáradságtalan és hivatását apostoli buzgalommal teljesítő lelkipásztornak?

Ezeknek az oktatásoknak mély hatása volt a hívekre, a tétovázó hitében megerősödött, a bűnös lelki vigaszt nyert. Adja Isten, hogy tartós siker koronázza a missionáriusok fáradozását, hogy lelkipásztorunk — ki aggódva órkodik híveinek lelki üdvé felett, bennük a keresztény szellem megerősödését láthassa.

Mikor a halott pálinkát kér. Nemeckai István érsekújvári elzúllott szabó-mester, nagy alkoholist, pár héttel ezelőtt megbetegedett az ottani szegényházban. Folyó hó 28-án mikor bement hozzá a ház gondozója Kovács Zsigmondné, Nemeckai nagyot sóhajtva befordult a falnak és elesenedesedett. Vége van, gondolták a házbéliek. Koporsót vettek, beletették és elindultak vele a bakkai temető hullaházába, a hova a halottkémert várták. Néhány pernyi ut után Nemeckai a kisérők nagy bámulatára felkelt a koporsóból, sóhajtott egyet, majd révetegen körülnézve így szólt:

— Hova visztek szerenesétnek? Semmi bajom sincs, adjatok pálinkát!

A kincstár bakancsai. Három érsekújvári eszmadia-mester: Krásznay János, Hatala Vilmos és Boros András még az ősi háborús bonyodalmak kezdetén szerződésben elvállalta, mint postamunkát, hogy 3000—3000 bakancsot készít a kincstárnak. Minthogy a bakancsok a mai napig sem készültek el, bár többször megsürgették a három vállalkozónál, a kincstár az ijesztés fegyveréhez nyúlt. Leküldte Pekárik Ernőt a pozsonyi kereskedelmi és iparkamarától nézze meg, hogy áll a három mester a bakancskészítés dolgában. Kint, hogy Boros ép az nap készítette el az utolsó bakancsot. A másik két mester, nem lévén készen, szigorú utasítást kapott: április elsejéig teljesítve legyen a bakancsrendelés, mert ha nem, a kincstár perel.

Vonatelgázolás. Sztányik Imre ny. áll. tanító felesége szül. Pakos Annát f. hó 19-én végzetes baleset érte Sztreesény állomáson. Sztányikné leányával Turóba akart menni, az utat megrovidítve nem Várnáról, hanem Sztreesény állomásról akarta megtenni. Az állomás közelében észrevették, hogy a vonat közeledik, a leányát előre küldte a jegyek megváltása végett, ő maga pedig a vasúttal párhuzamosan haladt. Céljához érve a vasút másik oldalára akart átmászni, közbe a vonat odaérve, fején találva elütötte a leánya szemelátára, ki tőle pár méter távolságban volt. A szerenesétlen apa, ki néhány év előtt II. éves theologus fiát elvesztette, 6 kiskorú gyermekével gyászolja nejét.

Betörő a rendőr lakásán. Baranyai Elek nyitrai rendőrtizedes neje e hó 25-én rövid időre eltávozott hazulról és lakását nyitva felejtette. Mire visszatért, ruhaszekrényét feltörve, 47 korona pénzének pedig hülyt helyét lelte. Hogy ki fordult meg távollétében lakásán, nem tudni, mert a rendőri nyomozás nem vezetett eredményre.

Kéménytűz. A nyitrai „Szarvas-szálló”-ban szerdán este 7 óra tájban kéménytűz támadt. A tüzet rövid idő alatt elfojtották.

Hurokra került kirakatfosztogatók. Megemlékeztünk róla lapunkban, hogy december 26-án ismeretlen tettesek felnyitották Reichenthal Jakab nyitrai vaskereskedő kirakablakát és onnan fegyvert és koresolyát elemeltek. A rendőrök hetekig nyomoztak ez ügyben, míg fáradozásukat végre siker koronázta. Kinyomozták, hogy a kirakatot három nyitrai festőtanonc fosztotta ki. A fiúk előre megbeszélték, hogy kifosztják a kirakatot. December 26-án este 5—6 óra között tervüket végre is hajtották. A lopott holmit eladták tanonctársaiknak. A kirakatfosztogató tanoncok ellen a rendőrség megindította az eljárást.

103 éves asszony. Galgócon a mult héten halt meg Bergmann Julia 103 éves özvegy asszony. A nagy kort ért matróna egész életében friss egészségnek örvendett. A legutolsó hónapokig művészi tökéletességgel gitározott, sőt énekelt is.

Fizetéseképtelenség. Richter Artur üvegkereskedő, Szentgyörgyi István fűszerkereskedő és Dobos Jenő nyitrai rövidárkereskedő fizetéseképtelenséget jelentettek be. Hír szerint mind a három kereskedő aktív áll s a zavart üzletökben egyedül csak a nehéz pénzvisszonyok okozták. Ha hitelezőikkel meg egyezésre tudnak jutni, tovább folytathatják üzletüket.

Vasuti baleset. Vasárnap délelőtt újabb baleset történt az érsekújvár-aranyosmátróti vonalon. Az Érsekújvár felé haladó személyvonat Nagysurány állomáson hibás váltóállítást következtében tilos vágányra szaladt; nekiment az ott veszteglő teherkocsinak. A személyvonat két kocsija megrongálódott, kaulauza megsérült, az utasoknak azonban az ijedségen kívül komoly bajuk nem történt.

Halálos széngázmérgezés. Machovics Vincéné kosztolányi földmives felesége és 17 éves leánya Mária, a napokban éjjel megrakták szénél a kályhát és hogy a meleg megmaradjon a szobában, elzárták a kályhaszabályozó szelepet. A szomszédok reggel mindkettőjüket eszméletlenül találták a gázzal telt szobában és a megérkezett orvos csak a halált konstatálhatta.

Uj női életpályák. Az emberi tevékenység minden terén a nő évről-évre mindjobban versenyre kel a férfival. Korábbi években a nő csak házilag és műhelyben foglalatalkodott, ma már azonban ott találjuk őt mindenütt, üzletekben, irodákban, postán és más hivatalokban. Bármily boldogoknak érzik magukat a nők az új tevékenységi körben, nem szabad feledniük, hogy a nő voltaképpeni hivatása: jó háziasszony legyen. Van-e szebb hivatás, mint szeretettel gondozni a családot, odaadással ápolni a férjet és gyermekeket és nekik naponta jót tenni, például reggelenként és uzsonnára a közkedvelt Kathreiner-féle Kneipp-malátakávét mint kávétalt nyújtani? Így lesznek a nők a legboldogabbak és legmegelégedettebbek.

Színház.

Azt hittük, hogy Beregi Oszkár távozásával a vendégszereplések aktái lezárultak s az igazgató látva a közönség makacsságát és közönyét a bérletek leteltével társulatával megválták Nyitrától. A körülmények tekintetbevételével csak erre lehetett következtetni; azonban amint hírlik, Szabó igazgató újból nyitással akarja meghosszabbítani a már letelt két hónapos szezon.

Kassay Rózi csunya távozása, Feledi Boriska vendégszereplésének befejezése után a társulat subrett énekesnő nélkül maradt s e helyet betölteni — tekintettel a mostani főszezonra — nem lehet, legalább jóerővel szinte lehetetlen. Azt pedig kívánni sem lehet, hogy az igazgató minden egyes operettre vendégszereplőt hozzon a nyitrai publikumnak. Nem pedig azért, mert úgylátszik jöhet bárki, a mai nehéz pénzügyi helyzetben eltekintve az amúgyis magas helyaráktól, nagyon nehéz a közönséget műpártolóvá tenni a színház iránt. A közönség közönyének oka nem is annyira a társulatban,

mind inkább a pénz magas értékében és hiányában keresendő.

Az ezidei szezon anyagi sikertelenségét sajnáljuk, ép' ezért őszintén ajánljuk „a szezon mielőbbi befejezését” azon reményben, hogy a pénzügyi helyzet jobbra fordulása után a nyitrai közönség az ezidei szezon alatti nagyon is hiányos műpártolást a jövő szezonban jóakarólag helyre pótolja.

Mult hét néhány estéjén P. Kornay Margit subrett-primadonna vendégszereplésében volt részünk. Vendégfellepte hatástalanul mult el. Voltak egyes részek és jelenetek, ahol kedvesnek és megfelelőnek találtuk, de átlag nagyon gyenge subrettnek bizonyult. Játékában sok a szöglet; éneke nem volt más mint tremolázási gyakorló óra. Eneke némileg csak akkor volt jó, illetve tűrhető, ha megfelekedett arról, hogy neki tremolázni kell...

Volt még a hétnek egy másik ujdonsága is, ugyanis „Az ártatlan Zsuzsi”-ban Radó Nelli vendégszerepelt, mindenesetre szerződöttes céljából, tehát ez az egyetlen eset, amikor igazán őszintének kell lennünk a közönség, a vendég és az igazgató érdekében. Igaz ugyan, hogy nagyon nehéz egy játék után határozott véleményt mondani egy subrett énekesnőről; azonban az első fellepte után ítélve, otthonosan mozgójátéka, kellemesen hangzó elég jó éneke megfelelőnek bizonyult. Ami a táncát illeti, sajnos nagyon nehéz díszeteket zengedezni az eltávozott Kassay R. után, kinek díszkrét és szép lengé táncában mindenkor gyönyörködtünk...

Sebestyén Rózi a jövő szezonra a győri szintársulathoz szerződöttes. Előbbre jutásának örülünk. Hisszük, hogy nyitrai működése után Győrött sok sikerben lesz része, amit szorgalmával meg is érdemel.

Szombaton Bourget Paul „Apostol” című színműve ment Szabó F. a főszerepben, kinek művészi játéka előtt már oly sokszor kalapot emeltünk, ezúttal sem hagyta cserben közönségét.

„Loti ezredesei”-it vasárnap adták P. Kornay Margittal a vezérszerepben. Közismert üres operett. Lassú, kedvetlen játékban mult el az egész est.

„Az ingyenélők” 3 felvonásos színmű hétfőn került színre P. Kornay Margit vendégfelleptében. A magyar menyecskeének jellemzését egész másnak gondoltuk... Czuczor I., Bódi Ferenc szerepében sok tetszetős alakítást nyújtott. Sugár Gy., Sebestyén R. és Timár B. méltán megérdemlik a díszeteket.

Kedden „Berg op Zoom” e. vígjáték ment üres ház előtt. A vígjáték annyi vastag humort és élelet tartalmaz, hogy a piros plakátot és a „felhőttek” jelzést méltán megérdemelte volna. A nyitrai publikum, mely az efféle darabok szemlélésére annyira fogékony, ez alkalommal távol maradt s így csak kevesen távozhattak el önkénytelenül a színházból a gondolattal, hogy is fog jutni a színművészet, ha eredeti céljának már is az ellenkezőjét szolgálja.

Szerda „Lengyel menyecske”-nek sokan a zenéjét dícsérik, igazuk lehet; van benne egy néhány fülbemászó waltzer dallam ami a közönségnek tetszik. Magát a darabot egy esomó szellem nélküli bolondéria jellemzi. Egy-két jelenet apróságait Kornay Margit elég ügyesen használta ki.

Csütörtök a kontraszt kontraszt hátán alapuló „Ártatlan Zsuzsi”-t adták. Radó Nelli játéka értékesebb lenne, ha több temperamentummal fűszerezné alakításait. Csakó Gy. nem énekeivel, hanem a Moulin Rouge főpincérének groteszk alakításával állandó taps és hahotára készítette a jelen volt kiesiny közönséget.

Közgazdaság.

A növénykísérleti állomás hivatalos megállapítása a műtrágya hasznáról. Matlaszkovszky Tádó közgazdasági író most adja ki könyvét a *szuperfoszfát közgazdasági jelentősége hazánkban* címmel. Ebben a könyvben az országos növénytermelési állomás kísérletei, s más jelentékenyebb kísérletek alapján ki van mutatva, hogy melyik növénynek minő hasznat lehet elérni a szuperfoszfát alkalmazásával, úgy a mint itt következik: búzánál 122 %, rozsnál 113 %, zabos

bükkönyvel és utána vetett rozsnál 104 %, árpánál 50 %, cukorrépa és utána vetett árpánál 186 %, takarmányrépánál és utána vetett árpánál 206 %, zabnál 78 %, burgonyánál agyagtalajon 56 %, burgonyánál homoktalajon 76 %, cukorrépa 87 %, takarmányrépánál 150 %, lucernánál 397 %, baltacim szénánál 554 %, lóherénél 89-260 %, homoki dohányánál 350 %, televényföldön termelt dohányánál 327 %, réti szénánál 113 %, hegyi szőlőnél 300 %, homoki szőlőnél 385 %. — Rendkívül érdekes számok ezek, a melyek kell hogy minden gazdát a műtrágyák használatára serkentsenek.

Legelőjavítás. A földmivelésügyi miniszterium az állattenyésztés fellendítése érdekében a közlegelők létesítésére és a meglévők feljavítására igen helyesen nagy súlyt helyez és nem riad vissza messzeszemenő anyagi áldozatoktól sem. A legtöbb közlegelő bizony olyan siralmas állapotban van, hogy tetemes anyagi befektetés kell annak helyrehozatalára. Nyitra vármegye területén és a gazdasági felügyelőség útján egymásután veszi pártfogásába a miniszter az elhanyagolt legelőket.

Legutóbb a következő legelőjavítási segélyek lettek kiutalva:

Nagykolos község volt urbéres birtokosságának legelőjavításra 660 K.
Ghymes község volt urbéres birtokosságának folytatolagos javításra 450 K.
Törés község volt urbéres birtokosságának kosár felállítására 150 K.
Divékrudnó volt urbéres birtokosságának legelő javításra 250 K.
Lestény községnek legelőjavításra illetve kosár felállítására 150 K.
Folyamatban lesznek még a legelőjavítások különösen a Rudnó völgyben. Kívánatos volna, hogy a községek minél többen maguk kérjék a legelőjük javítását az államtól.

A Nyitrai Iparbank Zrt. számadása 1912. évről.

Mérleg-számla 1912. dec. 31:		VAGYON	
		K	F
Pénztár:			
Késszépénzben	81360.87		
Oszt.-Magy. Bank giro-számláján	74850.91		
Postatakarék cheque számláján	1896.54	158108	32
Váltók:			
1579 darab tárcs váltó	1717724.12		
87 nyilvántartott váltó	238600.—	1956324	12
Jelzálogkölesönök	1071762.02		
Előleg értékpapírokra	73368.65		
Előleg kézi zálogra	9296.—		
Értékpapírok	85502.60		
függő kamatai 1912. dec. 31-ig	399.18	85901	78
Nyugdíjalap értékpapírai	7454.60		
Pénzmenek	526.61		
Ingatlanok	100380.97		
Adószok folyószámlán:			
Követelés pénztáratételeknél	8007.32		
egyéb vállalatoknál	135122.—		
értékpapír fedezettel	16645.95		
átmeneti tételek	31703.28	191478	55
Áru- és géposztály	31.45		
Hátralékos kamatok	15282.28		
Leltár	2500.—		
Óvadékok és letétek	459200.—	4134719	35
TEHER			
Részvénytőke	300000.—		
Tartaléktőke	210000.—		
Nyugdíjalap	9643.64	519643	64
Takarékbetétek	26074.594		
Hitelezők folyó számlán	76709.36	2684165	30
Visszszámított váltók	366270.12		
Fel nem vett osztalékok	140.—		
Kamatadó	4508.35		
Zálog és előleg felesleg	322.96		
Előre fizetett kamatok	22759.26		
Óvadékok és letétek	459200.—		
Nyereség	77709.72		
		4134719	35
Veszt- és nyer-számla.			
TARTOZIK			
Kamatok:			
betétek után	89736.36		
folyószámlai betétek után	5712.74		
visszszámítás után	27943.66	123392	76
Adók és illetékek:			
intézeti	11.62	83	
ingatlan után	2.93	42	
betétkamat után	9514.90	23001	15
Költségek:			
tisztú fizetések, jelenléti bér- cák, ügyvézi kiad., házbér	23117.42		
irodai szükséglet, hirdetések, postadíjak, bélyegek, fűtés	3529.41	26646	83
Értékpapír árfolyam különbözet	5020.63		
Nyereség	77709.72		
		255771	09

KÖVETEL

Át hozat 1911-ről (adómentes)	7148	31
Kamatok:		
kölesönök után	228367	13
értékpapírok után (adóment.)	5522	30
hazai pénzt. elh. tőkék után	1079.83	234969
Nyereség pénzmeneknél	209	—
Illetékek és díjak:		
biztosítási és egyéb jut., részvényátírások	5474	52
Leírásból befolyt	900	—
Ingatlan jövedelem (adómentes)	7070	—
	255771	09

Az igazgatóság részéről:

Juhász Sándor, vezérigazgató.

A pénztár részéről: A könyvelőség részéről:
Wutzay Miklós,
pénztáros. **Fischhof Gyula**,
főkönyvelő

Jelen mérleg-számlát és vesz-nyer-számlát az intézet fő- és segédkönyveivel összehasonlítva, azokkal teljesen megegyezőnek és helyesnek találtuk.

Nyitra, 1913. január 24-én.

A felügyelő-bizottság részéről:

Kutvaszer István, f. b. elnök.

Dr. Biringer Ferenc, **Felsner Manó**,
f. b. tag. f. b. tag.

Huszár István,

20. 1-1. f. b. tag.

A Nyitrai Hitelbank 40. évi záró-számadása 1912. évi december 31.-ére.

Mérleg-számla.

VAGYON:		kor. fill.
Pénzkészlet	275445	74
Váltók	3489061	89
Bekebelezett váltók	2175854	—
Bekebelezett kötvény-kölesönök	1350163	96
Megyei és községi kölesönök	58937	16
Értékpapírokkal fedezett előlegek	99477	—
Különféle adós		
követeléseink társintézeteknél	27462	75
„ folyó számlákon	26320	27
„ értékpapírfedezettel	153765	23
„ bizt. osztályunktól	58417	24
	265965	49
Pénzváltó üzlet értékei		
értékpapírokban, pénzmenekben és szelv.	249522	28
Letétek és óvadékok értékei	564297	73
Saját ingatlanok	126622	—
Leltár	2841	80
Hátralékos kamatok	12376	28
	8670565	33
TEHER:		
Részvénytőke	400000	—
Tartalékalap	640000	—
Takarékbetétek	5656315	67
Folyó számlai hitelezők	387207	64
Visszszámított váltók	691426	93
Fel nem vett osztalékok	1200	—
Különféle hitelezők	122153	20
Letétek	471797	73
Óvadékok	92500	—
Előre beszedett kamatok	59533	66
Átmenő tételek	7434	54
Tiszta nyereség	140995	96
	8670565	33
VESZTESÉG:		
Kifizetett és tökésített kamatok	223325	57
Visszszámított kamatok	29622	73
Kamatadó	22332	56
Általános költségek:		
tisztú fizetések, irodai szükségletek stb.	20526	68
Intézeti helyiség lakbérényértéke	2400	—
Adó	16821	61
Jelenléti bércek	2530	—
Leírás		
váltó- és egyéb számlákról	20251	10
Pénzváltó üzlet eredményei	3147	70
Tiszta nyereség	140995	96
	481953	91
NYERESÉG:		
Nyereség-át hozat	24572	56
Beszedett kamatok		
váltók, jelzálogk., előlegek és folyósz. után	395239	65
Idegen pénzt. elhelyezett tőkék kamatai	1155	05
Szervény-kamatok	17445	84
Saját ingatlanok jövedelme	6807	41
Jutalékok bizt. és bizom. ügyletek stb. után	30830	58
Leirt tételekből befolyt	5902	82
	481953	91

Nyereség- és veszteség-számla.

VESZTESÉG:	
Kifizetett és tökésített kamatok	223325.57
Visszszámított kamatok	29622.73
Kamatadó	22332.56
Általános költségek:	
tisztú fizetések, irodai szükségletek stb.	20526.68
Intézeti helyiség lakbérényértéke	2400.—
Adó	16821.61
Jelenléti bércek	2530.—
Leírás	
váltó- és egyéb számlákról	20251.10
Pénzváltó üzlet eredményei	3147.70
Tiszta nyereség	140995.96
	481953.91
NYERESÉG:	
Nyereség-át hozat	24572.56
Beszedett kamatok	
váltók, jelzálogk., előlegek és folyósz. után	395239.65
Idegen pénzt. elhelyezett tőkék kamatai	1155.05
Szervény-kamatok	17445.84
Saját ingatlanok jövedelme	6807.41
Jutalékok bizt. és bizom. ügyletek stb. után	30830.58
Leirt tételekből befolyt	5902.82
	481953.91

Az igazgatóság részéről: A könyvvivőség részéről:
Árpády Imre s. k. **Halmai János s. k.**
vezérigazgató. aligazgató.

Ezen mérleg-nyereség- és veszteség-számla a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítva, azokkal megegyezőnek és helyesnek találtatt.

Nyitra, 1913. évi január hó 28.-án. 17. 1-1.

A felügyelő-bizottság:

Dr. Csenkey Elemér, s. k. **Dr. Radó Gyula, s. k.**
Majthényi Géza, s. k. **Dr. Weisz Vilmos, s. k.**

Nyitrai kereskedelmi és hitelintézet.

Meghívó.

A t. e. részvényesek a **folyó évi február hó 16-án délelőtt 10 órakor** az intézet helyiségében megtartandó

40-ik rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

1. Igazgatósági jelentés az 1912. üzletéről.
2. A zárszámadás előterjesztése és erre vonatkozólag a felügyelőbizottság jelentése.
3. A mérleg megállapítása és a tiszta nyereség felosztásának és kifizetésének elhatározása.
4. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
5. Az igazgató-tanács kiegészítése.
6. 3 felügyelőbizottsági rendes- és 2 póttag választása.

A felügyelőbizottság által megvizsgált mérleg és jelentés a közgyűlést megelőző 8 nap alatt az intézet helyiségében a részvényesek által átvehetők.

Nyitrán, 1913. január hó 29-én.

Az igazgatóság.

Alapszabályok 26. §-a: Minden részvényes, kinek részvénye két hóval a közgyűlés előtt a részvénykönyvben saját nevére volt írva, minden részvény után egy szavazattal bír, mindazáltal azon megszorítással, hogy saját nevében és mint meghatalmazott is mindkét címen együttvéve 10 szavazattal bír. Azon részvény, mely után szavazat gyakoroltnak kívánatik, legkésőbb a közgyűlés előtti napon a még le nem járt szelvényekkel együtt az intézetnél térítvényre, melyen a név, a részvényesek és szavazatok száma igazoltatik, letéteményezendő. (19 1-1)

Nyitrai Iparbank mint részv.-társ.

Meghívó.

Van szerencsénk a „Nyitrai Iparbank mint részvénytársaság” t. részvényeseit a **f. évi február hó 9-én d. e. 11 órakor** az intézet helyiségében tartandó

XXX-ik

rendes közgyűlésre

azon értesítéssel tisztelettel meghívni, miszerint az üzleti jelentés és zárszámadás, a jogosultak által, a bank helyiségében, az üzleti órák alatt megtekinthetők.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság-nak a mérleg előterjesztésével kapcsolatos évi jelentése és a tiszta nyereség hováfordítása iránti határozat hozatal.
2. A felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére.
3. Szavazatszedő és jegyzőkönyv hitelesítő bizottság választása.
4. Vezérigazgató és pénztárnok nyugdíj-igényének megállapítása és tisztviselői nyugdíjszabályzat megalkotása.
5. Hat igazgatósági tagnak megválasztása 3 évre.
6. Négy felügyelő-bizottsági tag megválasztása egy évre.

Nyitrán, 1913. évi január hó 24-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Kivonat az alapszabályokból.

16. §. A szavazati jog gyakorlására szükséges, hogy a részvények a le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal, az intézet pénztáránál elismervény mellett letétesse. Az elismervény jogosít a közgyűlésen való megjelenésre. Egy részvény a közgyűlésen egy szavazatra jogosít, azonban 20 szavazattal senki sem gyakorolhat többet. 15. 2-2.

NYITRAI HITELBANK.

Van szerencsénk t. részvényeseinket a **f. évi február hó 9-én** d. e. 10 órakor intézeti székházunkban tartandó

XL. rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívni.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A felügyelő-bizottsági jelentés, évi mérleg előterjesztése és a tiszta jövedelem hováfordítása iránti határozathozatal.
3. Felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére.
4. A szavazatszedő és a hitelesítő-bizottság megválasztása.
5. Az igazgatóság kiegészítése.
6. Az alapszabályok 15. §-a értelmében esetleg beérkező indítványok.

Az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések, valamint az azokhoz csatolt **1912. évre vonatkozó mérleg** 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében minden beiktatott részvényes által átvehetők.

Azon t. e. részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni kívánják, szelvényekkel ellátott részvényeiket a közgyűlés előtt legkésőbb 8 nappal az intézet pénztáránál térítvény mellett letenni tartoznak, mely térítvény belépti jegyül szolgál.

Nyitrán, 1913. évi január hó 22-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

13. 2-3.

Magyar kir. országos központi minta pince aszú, szamorodni, csemege és asztali borok,

„továbbá kitünő minőségű” palack borok
nálam kaphatók.

Tokaji aszú	K.	5.—
Tokaji aszú	„	4.—
Tokaji aszú	„	2.—
Tokaji szamorodni	„	2.—
Neszmélyi bor fehér	„	1.30
Kisbéri bor fehér	„	1.30
Muskotályi bor fehér	„	2.—
Leányka bor fehér	„	2.—
Szekszárdi vörös	„	1.50
Villányi vörös	„	1.50

Zobori palack borok:

Egy liter zobori asztali	K.	1.—
Egy liter zoborgyöngye	„	1.30
Egy liter zobori rizling	„	1.30
Egy liter Burgundi vörös	„	1.40

Üres literes palackot 10 fill. visszaveszek.

Pécs Ede
kereskedő és szálló birtokos
Nyitrán. 142 38-52

WEIGL ANTAL

PAPI- ÉS POLGÁRI RUHAKÉSZÍTŐ
NYITRÁN, MEGYEHÁZ-UTCA.

Ajánlja dús raktárát angol és hazai gyártású szövetekből és mindennemű

szőrmékből.

Készít úgy egyházi mint világi urak részére őszi és tavaszi

felöltőket,

téli és nyári idényre divatos

öltönyöket,

továbbá: reverendákat, cimadákat, biretumokat, mucetumokat, bundákat

stb. izlésesen, pontosan és a legjutányosabb árakon.

Vidéki rendeléseket pontosan és a lehető leggyorsabban eszközöl.

13. 3-52.

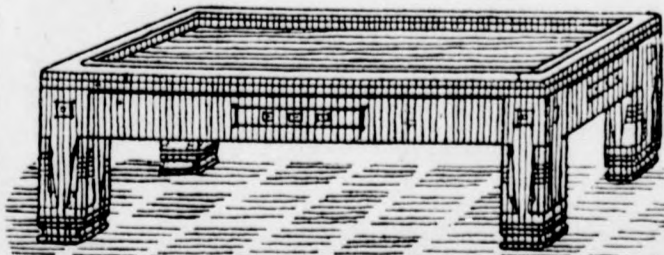

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYŰ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK

KAPHATÓK MINDEN JOBB PAPIRKERESKEDÉSSEN

Aranyéremmel kitüntetve.

PÁLLÁN HENRIK UTÓDA STYASZNY JÓZSEF
ELSŐ ERDÉLYI BILLARD-ASZTALOS GYÁRA
KOLOZSVÁR, DÁVID FERENC-UTCA 3. SZÁM

185. 9-52.

Elvállal: Kávéházak, körök, egyletek teljes berendezését. Új tekeasztal készítt minden stílusban és bármely e szakmába vágó munkát. Saját készítésű jégsekre nyekből állandó nagy raktár. Készít: Gummi-betéteket, behuzásokat, lyukvarráásokat, dobmandenel felvankosozást, dákó-javításokat stb. Billardgolyók állandóan raktáron vannak. Új és átalakított billard-aszta-
lokot állandóan raktáron tartok.

ALAPITTATOTT 1869. ÉVBEN

**NYITRAI NÉPBANK
MINT RÉSZV. TÁRS.**

elfogad betéteket a legjutányosabb feltételek mellett, leszámítol váltókat betéti könyveeskéket; kölcsönöket ad ingatlanokra a legkisebb kamatláb és szabott ügyvédi díjak mellett amortizációra különböző tervekben; előleget ad sorsjegyek-, részvények- és másnemű értékpapírokra; elad és vesz mindennemű értékpapírt napi árfolyamban; felvilágosítással szolgál és mindennemű megbízást teljesít: bank-, pénz- és biztosítási ügyekről.

1. 12. **Az igazgatóság.****SZÉKHÁZA VÁROSHÁZTÉR 3.**

Nyitrai Központi Bank r. t.

A Nyitrai Központi Bank r. t. 1913. évi február hó 16-án délelőtt 11 órakor az intézet helyiségében

VIII. rendes közgyűlést

tart, melyre t. e. részvényeseit tisztelettel meghívja **az igazgatóság.**

NAPIREND:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentése, a mérleg előterjesztése, a nyereség hovatartozásának iránti határozat.
2. A felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelőbizottság részére.
3. Az igazgatóság kiegészítése.
4. A felügyelőbizottság választása az 1913. év tartamára.

Az igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentések, valamint a zárszámadás t. e. részvényesek által a bank helyiségeiben 8 nappal a közgyűlés előtt betekintheők.

Azon részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni kívánják, kötelesek legalább 90 nap óta a társaság részvénykönyvében nevükön álló részvényeiket a hozzátartozó még le nem járt szelvényekkel együtt, legkésőbb 3 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál térítvény ellenében letenni.

(18 1-2)

JANKELA JÓZSEF
:: épület- és ::
díszmű-bádogos

Készít és raktáron tart konyhaberendezéseket, zománczott kék edényeket, fürdőkádakat, angol szobaclosetteket, szabadalmazott John-féle kéménytoldókat és mosógépeket, stb. stb. Elvállal házbefedéseket házi villanycsengők felszerelését, villámhárítók, vízvezetékek felszerelését és javítását, fekvő- és lógócsatornákat stb. stb. pontosan és mérsékelt áron. :::::

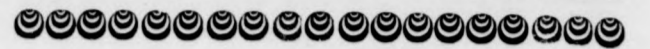
Nyitra, Hid-u. 14.

(41 51-52)

Több kiállításon
kitüntetve.
Megbízható
munkaerők.

**Juhari Károly
templomfestő**

Nyitra, Erzsébet-út II. sz.

Ajánlja elsőrendű műtermét főt. klérus nagybecsű figyelmébe mindennemű templomdiszítési és felszerelési munkálatokra. xxxxxx

Ugyanott a legfinomabb kivitelű öntvény- és faszobrok kaphatók.

Különleges
anyagok.A legjutányo-
sabb áarak.

4 5-12

Hirdetések

a „NYITRAMEGYEI SZEMLE” számára igen jutányos áron felvétetnek Nyitrán, Huszár István úr könyv- és papírkereskedésében, — ugyanitt a lapra is elő lehet fizetni.

WALTHERR GIDA

katholikus cég, az arany érdemkereszt tulajd.

üvegfestészete

Telefon 70-01. Velencei és üveg mozaik intézete Telefon 70-01.

Budapest, VIII., Conti-utca 25.

Készít művészi kivitelű festett

TEPLOMABLAKOKAT

8. 5-52.

velencei és üveg mozaikot a leg-
egyszerűbbtől a leggazdagabb
kivitelig jutányos áarak mellett.

1909. évben készült munkák:

Veszprémi székesegyház 32 ablak. — Hódsági templom Bács m. 15 nagy ablak. — Szigetvári templom 10 ablak. — Sátorlajuhely 8 nagy ablak. — Sárospataki főtemplom 12 nagy ablak. — Szabadkai, Pécsi, Bártfai és Köhalmi Szent Ferenc-rendi templomokban 47 nagy ablak. — Budapesti örökimádási templom 4 nagy ablak és 28 kisebb szőnyeg ablak. — Továbbá a Tornyosi, Némethprónai és Trencsényi templom festett ablakai.

Színes mintarajzokat díjmentesen küldök. :: ::
Számos kitüntetés és elismerés a készített munkák után.
Kívánatra költségemen a helyszínre utazom.

Telefonszám 144. **STÖCKER JENŐ PUSKAMŰVES**
Telefonszám 144.
kir. törvényszéki hites fegyverszakértő
NYITRA, TÓTH VILMOS-UTCA 28. SZÁM.

fils Liège, Gustav Genschow & Co. Berlin világhírű gyártmányoknak.

Duplacsövű Lancaster vadászfegyver alsó kulccsal 34. — koronától, ugyanaz Toplever zárral (kakas közötti kulccsal) 42. — koronától feljebb. Browning seretes önműködő 5 lövetű fegyver cal. 12 és 16 öbben eredeti gyári áron 210. — korona.

Azonkívül mindennemű fegyverek, vadászati és sportcikk, löszerek stb. nagy választékban. Fegyvereim általam pontosan vannak belöve, 2 évi jótállás minden fegyverért.

Töltött füstös és füstnélküli töltények minden óbnagságban naponta frissen töltve. Kropatschek fegyver használt 8 lövetű cal. 11-2 24 korona.

Villany zseblámpák 2 kor. 40 fillértől, öngyújtók 1. — koronától feljebb nagy választékban kaphatók.

Ajánlja a legmegbízhatóbb elsőrangú vadászfegyvereit. Képviselete: a Cogswell & Harrison London, Clabrough & Johnstone Birmingham, J. Springer's Erben cs. kir. kamarai szállítók Wien, J. B. Rongé

„Steyr”, „Browning”, „Clement”, „Pieper” automatikus 7 és 8 lövetű pisztolyok eredeti gyári áarakban: cal. 6-35 m/m 45 k, 7-65 m/m 50 k, 9m/m 75 k. Revolverek 6 lövetű 5 k. Flobert fegyverek 14 kor.-tól, flobert pisztolyok 2.40 kor.-tól feljebb.

8 lövetű cal. 11-2 24 korona.

187 21-52